

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Yılmaz HUN
Iğdır Milletvekili

Ceza ve Tevkif evleri Genel Müdürlüğü'nün yayınladığı Ceza İnfaz Kurumu Yönetimi El Kitabı'nda, "Hapis cezası sadece özgürlükten yoksun bırakmayı içerir, hapsetme koşulları asla ek bir cezalandırma olarak kullanılmamalıdır", "Özgürlüklerinden mahrum edilen bütün insanlara, her zaman, insanlık onuruna uygun bir şekilde ve insan olmalarından kaynaklanan onura saygı gösterilerek davranılmalıdır," sözleri geçer. Ancak Türkiye, uymakla yükümlü olduğu sözleşmeler ve kendi iç hukukunda garanti altına alınan haklar bağlamında ihlalleri ortadan kaldırmak yerine çeşitlendirerek artmasına neden olmaktadır. Cezaevlerinde yaşam hakkı başta olmak üzere mahpuslara yönelik hak ihlalleri her gün artarak devam etmektedir.

Bunlardan bir tanesi de İşkence, kötü muamele ve intihar haberleriyle sık sık gündeme gelen Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'dir. Ümit Acar, Sezer Alan, Sinan Kaya, Ercan Çakar ve 29 Ekim 2024 tarihinde Adnan Karayiğit şüpheli şekilde hayatını kaybetmiş, cezaevi yönetimi ise olayın üzerini "intihar" diyerek kapatmaya çalışmıştır.

2022 Şubat ve mart ayında Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevinde intihar olayları gerçekleşmeden mahpusların ailelerine ya da avukatlarıyla görüştüklerinde, gardiyanlar tarafından işkenceye maruz kaldıklarını, işkence sırasında yakalarındaki kamera ve ses sistemini kapattıklarını ifade etmişlerdi.

İntihar etti denilen tüm ölümlerde yaşamını yitirenler aileleri ile son konuştuklarında öldürüleceklerini söylemişlerdir. 29 Ekim 2024 tarihinde ailesi aranarak intihar etti denilen, Adnan Karayiğit bir hafta önce ablasıyla konuşmasında ölümle tehdit edildiğini söylemiş, telefonların dinlendiğini bu yüzden tehdit eden kişi veya kişilerin ismini veremeyeceğini söylemiştir. Bu konuşmadan bir hafta sonra ailesi aranarak intihar ettiği söylenmiştir. Ayrıca ailesi ile yaptığı son telefon görüşmesinde, aile fertlerinden ayakkabı, kıyafet isteyen Adnan Karayiğit'in sonradan intihar etmesi kuşku bir ölüm olduğunu göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. 29 Ekim 2024 tarihinde Adnan Karayiğit'in intihar etmesiyle birlikte Iğdır S tipi ceza infaz kurumunda intihar vakası sayısı 5 olmuştur. Yaşanan bu intiharlar hakkında bakanlığınızın başlattığı herhangi bir soruşturma mevcut mudur? Varsa soruşturma ne aşamada?

2. İğdır S tipi kapalı ceza infaz kurumunda mahpusların ve mahpus ailelerinin belirttiği gardiyanlar ve idare tarafından mahpuslara yapılan kötü muamele, işkence iddialarına yönelik herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Açılmışsa soruşturma ne aşamadır.
3. İntihar eden mahpusun daha önce cezaevi yönetimine veya ilgili makamlara yaptığı şikayetler var mıdır? Varsa, bu şikayetler doğrultusunda ne gibi önlemler alınmıştır?
4. Cezaevinde mahpusların yaşadığı fiziksel ve psikolojik şiddet vakalarıyla ilgili olarak bağımsız denetim mekanizmaları oluşturulmuş mudur? Oluşturulmuşsa bu mekanizmalar ne kadar etkilidir ve hangi sıklıkla denetim yapılmaktadır?
5. İğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'nde intihar vakalarının yüksek olmasının sebepleri nelerdir? Bu sebeplerin ortadan kaldırılması için ne gibi yapısal ve yönetsel değişiklikler planlanmaktadır?
6. İğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpusların dilekçe ve şikayetlerinin göz ardı edildiği iddialarıyla ilgili olarak Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu şikayetlerin etkin bir şekilde değerlendirilmesi için hangi mekanizmalar devreye sokulmuştur?
7. İğdır S Tipi Kapalı Cezaevi'nde yaşanan kötü muamele ve intihar vakalarının tekrarlanmaması için Bakanlığınızın çözüm önerileri nedir? Ve bu çözüm önerileri uygulanabilirliği ve denetimi nasıl sağlanacaktır?